

Aan de gemeenteraad

Onderwerp	Samenwerkingsovereenkomst Friese Projecten Machine
Uw kenmerk	-
Ons kenmerk	2022-016134
Dienst	Fysiek Domein
Sector	Gebiedszaken, Economie en Bedrijfsvoering
Contact	14058, Anke Hoekstra
Bijlagen	1
Datum	1 maart 2022

Geachte leden van de gemeenteraad,

Met deze brief informeren wij u over ons besluit tot het aangaan van de samenwerkingsovereenkomst Friese Projecten Machine 2022. Eerder hebben wij ingestemd met de ontwikkeling van de Friese Projecten Machine en hebben wij de benodigde middelen voor deelname in 2022 beschikbaar gesteld. Bij brief van 15 juni 2021 (Z235535-20210) hebben wij uw raad hierover geïnformeerd.

In deze brief informeren wij uw raad over de volgende onderwerpen:

- 1) achtergrond voor de ontwikkeling van de Friese Projecten Machine,
- 2) argumentatie voor het besluit van het college
- 3) ambitie en insteek van het college richting Europa.

Achtergrond

Friesland haalt relatief weinig middelen uit Europese fondsen. In een onderzoek van ERAC uit 2019 kwam naar voren dat Friesland per inwoner het laagste bedrag aan Europese subsidies binnenhaalde. Mede naar aanleiding van deze analyse is in het provinciaal bestuursakkoord de ambitie opgenomen om in de volgende Europese periode 130 miljoen naar Friesland te halen. Deze ambitie is uitgewerkt in de provinciale Beleidsbrief Europa en de provinciale Uitvoeringsagenda Europa. Om de provinciale ambitie te realiseren, wordt er in de Uitvoeringsagenda voorgesteld tot de oprichting van een gezamenlijk instrument.

De afgelopen periode is er op initiatief van de provincie Fryslân gewerkt aan het ontwerp voor de Friese Projecten Machine (FPM, werktitel). De FPM is een instrument dat - via gerichte samenwerking van Friese partijen - moet zorgen voor het ontwikkelen van meer en betere Friese projecten die met succes een beroep kunnen doen op Europese middelen. De FPM is een samenwerkingsplatform van kennisinstellingen, clusters en overheden en fungeert als vliegwiel naar Europese samenwerking en financiering. Ambitie hierbij is om in de nieuwe Europese programmaperiode 2021 - 2027 €130 miljoen

aan Europese middelen te verwerven voor projecten in de provincie die bijdragen aan de brede welvaart.

In de samenwerkingsovereenkomst worden de governance van de FPM en de rechten en plichten van iedere deelnemer aan de FPM vastgelegd. De samenwerkingsovereenkomst biedt daarmee een kader voor de op te starten samenwerking.

Argumenten voor deelname aan de Friese Projecten Machine

Over de argumenten om deel te nemen aan de Friese Projecten Machine bent u in de brief van 15 juni 2021 (Z235535-20210) geïnformeerd. De belangrijkste argumenten kort samengevat zijn:

- **Europese samenwerking kan onze eigen ambitie helpen realiseren.** De doelstelling is nadrukkelijk om door deel te nemen in Europese samenwerkingsprojecten de eigen beleidsdoelstellingen beter, groter of sneller te kunnen realiseren. Europese samenwerking biedt mogelijkheden om kennis uit te wisselen, innovatieve oplossingen 'binnen te halen' en financiering voor projecten te verkrijgen.
- **Samenwerking is efficiënter en effectiever.** Een bundeling van deskundigheid en middelen in de FPM maakt het ontwikkelen van Europese projecten veel gemakkelijker, effectiever en goedkoper dan het pionieren of inhuren op eigen houtje. Door gezamenlijk in te zetten op Europese projectverwerving kunnen we als gemeente beter gebruik maken van provinciale cofinanciering.
- **Europese samenwerking zorgt voor extra kennis en financiering om de eigen doelstellingen te realiseren.** In het ontwerp van de FPM is becijferd dat de FPM als die volledig operationeel is, tenminste € 15 mln. per jaar aan Europese middelen voor Fryslân moet kunnen binnenhalen, tegenover ca. € 1,2 mln. aan jaarlijkse exploitatiekosten. Het is goed denkbaar dat een (relatief groot) deel van deze middelen in Leeuwarden zal neerdalen gezien het grote aantal kennisinstellingen, onderwijsinstellingen en het aanwezige bedrijfsleven.

De gemeentelijke ambitie ten aanzien van Europa

Europees werken is voor ons geen doel op zich. Europa is voor de gemeente een middel om de eigen doelstellingen en ambities te verwezenlijken. De mogelijkheden die Europa biedt voor kennisuitwisseling, profilering en positionering en financiering van projecten zetten we zoveel mogelijk in om onze eigen prioriteiten vorm te geven.

Er is een toenemende behoefte aan kennis, kunde en financiering vanuit Europa om een aantal grote uitdagingen binnen de gemeente vorm te geven. Te denken valt hierbij aan de energietransitie, klimaatadaptatie, de ontwikkelingen rondom Spoorzone, maar ook de uitdagingen in Leeuwarden Oost. Deze visie is verwoord in de recent vastgestelde Europa Agenda.

Financiering

Deelname aan de FPM vraagt van de gemeente Leeuwarden een financiële en een personele bijdrage. De gevraagde financiële bijdrage start met € 51.045,- in 2022 oplopend tot € 1,- per inwoner vanaf het jaar 2025. De personele bijdrage houdt voor de gemeente in, het vrijmaken van 1 additionele fte voor Europese projectverwerving.

De financiële bijdrage voor 2022 zijn geregeld vanuit het Sociaal Economisch Impulsplan voor 2022. Voor de periode na 2022 zijn nog geen financiële middelen beschikbaar voor continuering van de deelname aan de FPM. Het is aan het nieuwe college en aan de nieuwe gemeenteraad om te besluiten over het beschikbaar stellen van de benodigde bijdrage.

In de samenwerkingsovereenkomst is in art. 11.5 de mogelijkheid opgenomen voor iedere deelnemende partij om jaarlijks uit te treden. Hierop zou een beroep gedaan kunnen worden mocht er voor de nieuwe bestuursperiode geen aanvullende financiering beschikbaar gesteld worden voor het FMP.

Vervolgstappen

In eerste instantie zal besluitvorming in alle colleges en in sommige gevallen ook de gemeenteraden (waar het de financiële bijdrage betreft) van de Friese gemeenten moeten plaatsvinden. Na instemming van alle gemeenten en besturen van de onderwijs- en kennisinstellingen zal een officieel tekenmoment volgen. De Friese Projecten Machine kan dan officieel van start gaan.

Informerende sessie

Op 8 september 2022 wordt een informerende sessie met als thema Europa voorbereid voor de nieuw aan te treden gemeenteraad. We informeren u dan ook graag over de recent vastgestelde Europastrategie “Europa Agenda 2022-2026: Leeuwarden in Europa”, de Friese Projecten Machine en de stand van zaken met betrekking tot Europese projectontwikkeling.

Hoogachtend,

burgemeester en wethouders van Leeuwarden,

burgemeester.

secretaris.

